Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ● 2017 йил 2 август, № 151 (6845) Чоршанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОЙИШИ

НОГИРОНЛАРНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимизда кексалар, пенсионерлар, ногиронлар ва имконияти чекланган болаларга тиббий-ижтимоий ёрдамни ташкил этиш тизими яратилди. Аҳолининг эҳтиёжманд қатламларини манзилли ижтимоий ҳимоя қилиш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

Шу билан бирга, мазкур соҳада олиб борилаётган ишларни қониқарли деб бўлмайди.

Туғма ва наслий касалликларни барвақт аниқлаш ва уларнинг олдини олиш бўйича кўрилаётган чоралар кутилган натижани бермаяпти. Чақалоқларни перинатал скрининг кўригидан ўтказиш туғма нуқсонларни ўз вақтида аниқлашни ва ногиронликнинг кейинчалик олдини олишни таъминламаяпти.

Ёш болаларни ялпи комплекс скрининг кўригидан ўтказишни ташкил этиш ва олиб боришдаги камчиликлар реабилитация тадбирларини амалга ошириш учун қулай фурсатнинг бой берилишига ҳамда болалар ногиронлиги пайдо бўлишига олиб келмоқда.

Ногиронлик гуруҳини аниқлаш ҳамда протез-ортопедия ва реабилитация техника воситалари билан таъминлашда тиббий-маслаҳат комиссиялари ва тиббий-меҳнат эксперт комиссиялари фаолиятидаги бюрократик тартиб-таомиллар бартараф этилмаган.

Шунингдек, ногиронлар учун реабилитация техника воситалари ишлаб чиқариш корхоналарини модернизация қилиш талаб этилади.

Ногиронларни ҳисобга олишнинг комплекс тизими мавжуд эмаслиги, замонавий ахборот-коммуникация технологияларининг етарлича жорий этилмаганлиги ногиронларнинг ижтимоий аҳволини мониторинг қилиш ва уларга ўз вақтида зарур тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш имконини бермаяпти.

Ногиронликни аниқлаш учун тиббий-ижтимоий экспертиза ўтказишда қўлланилаётган мезонлар 40 йил аввалги услубиётга асосланган, мазкур соҳада чуқур илмий тадқиқотларнинг мавжуд эмаслиги бу муаммони янада кучайтирмоқда.

Ногиронларга таълим бериш ва уларни ишга жойлаштиришнинг амалдаги тизими замонавий талабларга жавоб бермайди. Ногиронларни меҳнат фаолиятига жалб этиш ўртача 2 фоизни ташкил қилади, бу эса масъул идораларнинг ушбу соҳадаги иши қониқарсизлигидан далолат беради.

Баён этилганларни инобатга олиб, ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, тиббий-ижтимоий ёрдам бериш тизимини янада такомиллаштириш, ногиронларнинг ҳаёт сифатини яхшилаш, таълим олиш ва ишга жойлашишда уларга ҳар томонлама кўмаклашиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш соҳасидаги фаолияти қониқарсиз деб топилсин.

2. Ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга қаратилган таклифларни тайёрлаш бўйича комиссия иловага мувофиқ таркибда ташкил этилсин.

3. Қуйидагилар Комиссиянинг асосий вазифалари сифатида белгилансин:

ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашни таъминлаш соҳасидаги қонунчиликни ундаги бўшлиқлар, камчиликлар ва коррупциявий омилларни аниқлаш нуқтаи назаридан инвентаризация ва таҳлил қилиш;

ногиронларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш ҳолатини, уларнинг таълим олиш ва ишга жойлашиш ҳуқуқлари амалга оширилишини, шунингдек, ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашни таъминлаш соҳасидаги ваколатли органлар фаолиятини танқидий ўрганиш;

ногиронлар ҳуқуқларини таъминлаш соҳасидаги умумэътироф этилган нормалар ва стандартларни, шунингдек, халқаро ташкилотларнинг тавсияларини ўрганиш;

тиббий-малакавий комиссиялар ва тиббий-меҳнат эксперт комиссиялари фаолиятини шаффофлик ва очиқликни таъминлаш, тартиб-таомилларни ўтказишни соддалаштириш ва уларнинг муддатларини қисқартириш мақсадида қайта кўриб чиқиш;

ногиронларни ижтимоий реабилитация қилиш, уларни касбга тайёрлаш, қайта тайёрлаш, шунингдек, уларнинг малакасини ошириш бўйича, биринчи навбатда, ногиронларни иш билан таъминлашга қаратилган ишлар аҳволини таҳлил қилиш;

ногиронлар учун протез-ортопедия ва реабилитация техника воситалари ишлаб чиқариш корхоналарини модернизация қилиш ва техник янгилаш, шунингдек, хорижий инвестицияларни жалб қилган ҳолда замонавий ишлаб чиқаришни ташкил этиш бўйича ўрганишлар ўтказиш ва таклифлар тайёрлаш;

ногиронларнинг жамоат транспорти, ижтимоий ва бошқа инфратузилма объектларидан тўсқинликсиз фойдаланишини таъминлаш ҳолатини таҳлил қилиш;

ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашни таъминлаш, туғма ва наслий касалликларни барвақт аниқлаш ҳамда уларнинг олдини олиш соҳасидаги қонунчиликни ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини янада такомиллаштириш, шунингдек, аҳолининг кенг қатламлари ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилишни, шу жумладан, эрта ва қариндошлар ўртасидаги никоҳларнинг олдини олиш ишларини тубдан кучайтириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш.

4. Комиссия:

бир ҳафта муддатда ўзига юклатилган вазифаларни сифатли ва муддатида бажаришни таъминлаш учун ишчи гуруҳлари ташкил этсин, шунингдек, ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини ўрганиш, ушбу соҳадаги қонунчилик ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини таҳлил қилиш бўйича тадбирлар режасини тасдиқласин;

2017 йил 15 сентябрга қадар муддатда ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштириш бўйича асослантирилган таклифларни киритсин.

5. Комиссияга вазирлик ва идораларнинг мутахассисларини, республика илмий ва таълим муассасаларининг вакилларини, шунингдек, халқаро ва хорижий ташкилотларнинг ресурслари ва экспертларини жалб қилиш ҳуқуқи берилсин.

6. Масъул вазирлик ва идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Комиссияга юклатилган вазифаларни амалга оширишда ҳар томонлама кўмаклашсин.

7. Мазкур фармойишнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори И. Б. Абдуллаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2017 йил 1 август

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ "НОГИРОНЛАРНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА"ГИ ФАРМОЙИШИГА ШАРҲ

Мамлакатимизда кексалар, пенсионерлар, ногиронлар ва имконияти чекланган болаларга тиббий-ижтимоий ёрдамни ташкил этиш тизими яратилди. Аҳолининг эҳтиёжманд қатламларини манзилли ижтимоий ҳимоя қилиш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири сифатида белгиланган.

Шу билан бирга, туғма ва наслий касалликларни барвақт аниқлаш ва олдини олиш бўйича кўрилаётган чоралар кутилган натижани бермаяпти.

Жумладан, жорий йил 1 январь ҳолатига **650 284** нафар шахс ногирон деб топилган, уларнинг 84 908 нафарини 16 ёшгача бўлган болалар ташкил этади. Уларга ҳар йили Давлат бюджетидан **2,5 триллион сўм** миқдорида пенсия ва нафақалар тўланади.

Ўрганишлар соғлиқни сақлаш органлари томонидан ҳомиладор аёлларнинг 60 фоиздан ортиғи скрининг текширишлари билан қамраб олинмаганлигини кўрсатди. Касалликлар ўз вақтида аниқланмаганлиги оқибатида **3 568 нафар** бола туғма нуқсонлар билан туғилган.

Республикада чақалоқларга нисбатан ўтказилаётган перинатал скрининг тадқиқотлар фақат икки турдаги тадқиқотларни ўз ичига олади (қалқонсимон без гормони етишмовчилиги, ақлий қолоқликка олиб келадиган нуқсонлар) ҳамда бу туғма нуқсонларни ўз вақтида аниқлаш ва ногиронликнинг кейинчалик олдини олиш учун етарли бўлмаяпти.

Ёш болаларни ялпи комплекс скрининг тадқиқ этишни ташкил қилиш ва ўтказишдаги камчиликлар реабилитация тадбирларини амалга ошириш учун қулай фурсатнинг бой берилишига ҳамда болалар ногиронлиги пайдо бўлишига олиб келмоқда.

Ногиронлик гуруҳини аниқлаш ҳамда протез-ортопедия ва реабилитация техника воситалари билан таъминлашда тиббий-маслаҳат комиссиялари ва тиббий-меҳнат эксперт комиссиялари фаолиятида бюрократик тартиб-таомиллар бартараф этилмаган. 2016 йилда ва жорий йилнинг биринчи ярим йиллигида Ўзбекистон Республикаси Президентининг виртуал қабулхонаси ва Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг «Ишонч телефони»га **5 521** мурожаат келиб тушганлиги ҳам бундан далолат беради.

Ногиронларни ҳисобга олишнинг комплекс тизими, ногиронларга имтиёзли шартларда бериладиган дори воситалари ва ортопедия буюмларининг ягона электрон ҳисоботи ҳамда ушбу соҳада шаффофликнинг мавжуд эмаслиги ногиронларнинг ижтимоий аҳволини мониторинг қилиш ва уларга ўз вақтида зарур тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш имконини бермайди, алоҳида ҳолларда коррупция, талон-торож ва бошқа суиистеъмолчиликларни келтириб чиқаради.

"Ўзбекистон Республикасида ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 9-моддасида назарда тутилган ногиронларнинг кириши учун мослаштирилмаган ҳолда аҳоли пунктларини лойиҳалаш ва қуришга, транспорт воситаларини ишлаб чиқаришга йўл қўйилмаслиги ҳақидаги норма амалиётда тўлиқ рўёбга чиқарилмаяпти. Ногиронларнинг спорт, маданият, таълим ва бўш вақтини мазмунли ўтказадиган бошқа ижтимоий объектлардан эркин фойдаланиши лозим даражада таъминланмаган. Имконияти чекланган болаларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказадиган махсус жойларни ташкил этиш бўйича ташаббус мавжуд эмас.

Шунингдек, ногиронлар учун реабилитация техника воситалари ишлаб чиқариш бўйича корхоналарни модернизация қилиш талаб этилади.

Республикада ногиронлар учун протез маҳсулотлари ва реабилитация техника воситалари ишлаб чиқариш бўйича **7 та** корхона фаолият юритади, уларнинг атиги 2 таси замонавий талабларга жавоб беради. Бошқа корхоналарда фойдаланилаётган асбоб-ускуналар маънан ва жисмонан эскирган бўлиб, бу тайёрланадиган буюмларнинг, биринчи навбатда, протез-ортопедия буюмларининг сифати ва қулайлигига таъсир кўрсатади.

Ваколатли давлат органларининг ногиронларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш борасидаги фаолияти ёрдамга муҳтож шахсларни қидириш ва ҳисобга қўйишга хоҳиш йўқлиги сабабли, қоида тариқасида, айнан ногиронларнинг аризалари асосида ташкил этилади.

Ногиронларга таълим беришнинг амалдаги тизими замонавий талабларга жавоб бермайди, уларни меҳнат фаолиятига жалб этиш даражаси ўта паст ҳисобланади, бу масъул идораларнинг ушбу йўналишда етарли иш олиб бормаётганлигидан далолат беради.

Шу сабабли, давлат раҳбарининг жорий йил 1 августда қабул қилинган фармойиши билан Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлигининг ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш соҳасидаги фаолияти қониқарсиз деб топилди.

Ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, тиббий-ижтимоий ёрдам бериш тизимини янада такомиллаштириш, ногиронларнинг ҳаёт сифатини яхшилаш, таълим олиш ва ишга жойлашишда уларга ҳар томонлама кўмаклашиш мақсадида фармойишга мувофиқ, **Ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга қаратилган таклифларни тайёрлаш бўйича комиссия** ташкил этилди.

Комиссиянинг асосий вазифалари этиб қуйидагилар белгиланди:

ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашни таъминлаш соҳасидаги қонунчиликни ундаги бўшлиқлар, камчиликлар ва коррупциявий омилларни аниқлаш нуқтаи назаридан инвентаризация ва таҳлил қилиш;

ногиронларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш ҳолатини, уларнинг таълим олиш ва ишга жойлашиш ҳуқуқлари амалга оширилишини, шунингдек, ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашни таъминлаш соҳасидаги ваколатли органлар фаолиятини танқидий ўрганиш;

ногиронлар ҳуқуқларини таъминлаш соҳасидаги умумэътироф этилган нормалар ва стандартларни, шунингдек, халқаро ташкилотларнинг тавсияларини ўрганиш;

тиббий-малакавий комиссиялар ва тиббий-меҳнат эксперт комиссиялари фаолиятини шаффофлик ҳамда очиқликни таъминлаш, тартиб-таомилларни ўтказишни соддалаштириш ва уларнинг муддатларини қисқартириш мақсадида қайта кўриб чиқиш;

ногиронларни ижтимоий реабилитация қилиш, уларни касбга тайёрлаш, қайта тайёрлаш, шунингдек, уларнинг малакасини ошириш бўйича, биринчи навбатда, ногиронларни иш билан таъминлашга қаратилган ишлар аҳволини таҳлил қилиш;

ногиронлар учун протез-ортопедия ва реабилитация техника воситалари ишлаб чиқариш корхоналарини модернизация қилиш ва техник янгилаш, шунингдек, хорижий инвестицияларни жалб қилган ҳолда замонавий ишлаб чиқаришни ташкил этиш бўйича ўрганишлар ўтказиш ва таклифлар тайёрлаш;

ногиронларнинг жамоат транспорти, ижтимоий ва бошқа инфратузилма объектларидан тўсқинликсиз фойдаланишини таъминлаш ҳолатини таҳлил қилиш;

ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлашни таъминлаш соҳасидаги қонунчиликни ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини янада такомиллаштириш, туғма ва наслий касалликларни барвақт аниқлаш ҳамда олдини олиш, шунингдек, аҳолининг кенг қатламлари ўртасида соғлом турмуш тарзини, шу жумладан, эрта ва қариндошлар ўртасидаги никоҳларнинг олдини олиш ишларини тарғиб қилишни тубдан кучайтириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш.

Бундан ташқари, Комиссияга ўзига юклатилган вазифаларни сифатли ва муддатида бажаришни таъминлаш учун ишчи гуруҳлари ташкил этиш, ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини ўрганиш, ушбу соҳадаги қонунчилик ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини таҳлил қилиш бўйича тадбирлар режасини тасдиқлаш, шунингдек, жорий йил 15 сентябрга қадар муддатда ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштириш бўйича асослантирилган таклифларни киритиш топширилди.

Фармойишда назарда тутилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, тиббий-ижтимоий ёрдам бериш тизимини янада такомиллаштиришга, таълим олиш ва ишга жойлашишда уларга ҳар томонлама кўмаклашишга, коррупциявий кўринишлар ва бошқа ҳуқуқбузарликларни бартараф этишга, пировард натижада ногиронлар тўлақонли ҳаёт кечириши учун зарур шароитларни яратишга хизмат қилади.

КЕНГ ИМКОНИЯТ, ИМТИЁЗ ВА ЎЗГАРИШЛАР

Кеча мамлакатимиздаги барча олий ўқув юртларида тест синовлари бўлиб ўтди.

Бугун мамлакатимизда ёшлар учун кенг имкониятлар эшиги очиб берилмоқда. Изланган, интилган, мутолаага ошно тутинган фарзандларимизнинг эзгу орзу-мақсадлари эса бир олам. Касб-ҳунар коллежлари ҳамда академик лицейларни битириб, ўзлари танлаган олий таълим муассасасининг талабаси бўлиш истагида юрганлар ана шулар жумласидандир.

АБИТУРИЕНТ — 2017

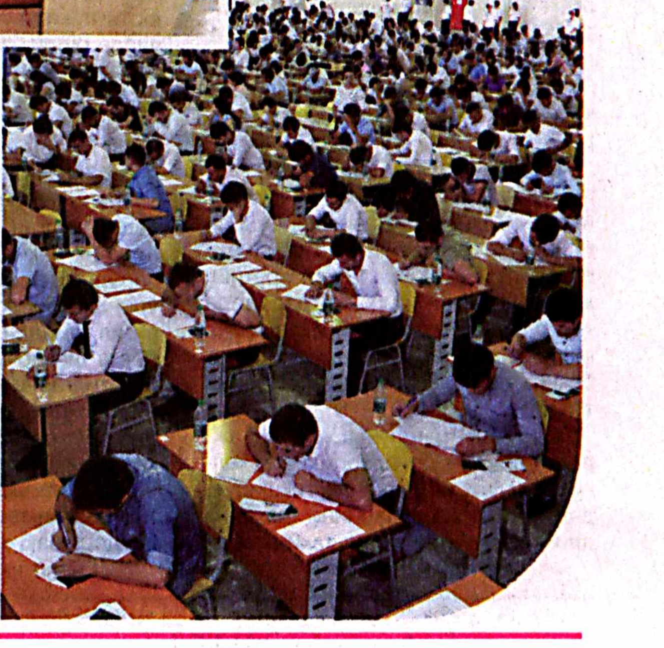

Президентимизнинг 2017 йил 5 май куни имзоланган "2017/2018 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида"ги қарори эса кенг жамоатчилик, айниқса, ёшларимиз томонидан катта қувонч билан кутиб олинди. Чунки у аввалги йилларда эълон қилинган шу мазмундаги ҳужжатлардан анча фарқ қилади. Яъни мазкур қарорга кўра, қабул квоталари кўпайди. Хусусан, бакалавр таълим йўналишига 66 минг 316 нафар талаба қабул қилиниши режалаштирилган. Улардан 18194 нафари давлат гранти ва 48122 нафари тўлов-контракт асосида таҳсил олади. Агар ўтган йилдаги кўрсаткичлар билан таққосласак, жорий йилги квоталар сони 8 минг 409 тага кўпайган.

(Давоми 2-бетда).

АЗИЗ МАНЗИЛНИНГ УЛУҒ ҚАДРИ

Қайси даврада Паркентнинг мусаффо об-ҳавоси, гўзал табиати, қўлигул боғбонлари, ширин-шакар узумлари, ёқутранг гилослари ҳақида сўз борса, қувончдан ўзимга сиғмай кетаман. Чунки мен ҳам шу ерликман. Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Тошкент вилояти сайловчилари билан бўлган учрашувда Паркент истиқболи хусусида билдирган эътирофи, фикр-мулоҳазалари жонажон манзилнинг давлатимизга, халқимизга нақадар азизлиги яна бир бор исботини топди.

«ФИДОЙИНГ БЎЛГАЙМИЗ СЕНИ, ЎЗБЕКИСТОН!»

Халқ сўзи – Народное слово ТАНЛОВИГА

"Тошент вилояти қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам катта салоҳият ва кенг имкониятларга эга. Лекин ҳозирги кунда ана шу имкониятлардан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Шунинг учун вилоятда мева-сабзавот маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмини кескин кўпайтириш ва уларни экспорт қилишни янада ошириш, чорвачиликни ривожлантириш борасида ҳар бир туман бўйича алоҳида дастурлар ишлаб чиқилади. Бу йўналишдаги лойиҳаларни молиялаштириш учун туманларга тижорат банклари бириктирилади. Хусусан, Паркент туманида 7 минг гектар лалми майдонлар фермер хўжаликлари ва аҳолига бўлиб берилиб, бу майдонларда янги узумзорлар ташкил этилади. Натижада 15 мингдан ортиқ иш ўринлари яратилади.

Ушбу туманни узумчилик соҳасида намунавий туманга айлантириш бўйича ҳукумат қарорини қабул қилиш кўзда тутилмоқда. Бундан ташқари, туманда Маҳмуд Мирзаев номидаги боғдорчилик ва узумчилик институти бўлими, "Ўзвиносаноатхолдинг" компаниясининг филиали ташкил этилади".

Дарҳақиқат, Президентимиз таъкидлаганидек, қисқа муддатда Паркентни узумчилик соҳасида намунавий туманга айлантириш йўлидаги саъй-ҳаракатлар бошлаб юборилди. Шу ўринда мавжуд имкониятлар ҳақида ҳам гапирсак. Ҳудудда 9320 гектар узумзор бўлиб, шундан 8250 гектари (88,6 фоизи) фермер хўжаликларига, 1059 гектари (11,4 фоизи) аҳоли ва деҳқон хўжаликлари ҳиссасига тўғри келади. Умуман, туманда 5296 гектар ҳосилдор, 4024 гектар ёш токзорлар, шу билан бирга, 5230 гектар ерда мевали боғлар бор. Жорий йилнинг баҳор ойида 600 та лойиҳа бўйича тендер танловлари ўтказилиб, янги фермер хўжаликлари ташкил этилди. 250 гектар ерда (24 фоиз) хўраки, 565 гектарда (54 фоиз) кишмишбоп, 235 гектар майдонда (23 фоиз) саноатбоп навли янги токзорлар барпо этилди. Куз ойларида уларнинг майдони яна 1500 гектарга кенгайтирилиши режалаштирилган.

Бинобарин, узумчиликни ривожлантириш мақсадида "Паркент консалтинг техник сервис" масъулияти чекланган жамияти агрофирмаси ташкил этилди. Бу жамият томонидан фермер хўжаликлари фаолияти билан боғлиқ масалалар ҳал этилиб, уларга кўчат, техника, моддий ресурслар етказиб бериш ва хизматлар кўрсатиш йўлга қўйилди.

Ҳозирг вақтда Паркентда 26 минг 500 тонна узумни қайта ишлаш қувватига эга 27 та музлаткичли камера мавжуд. 2017 — 2018 йиллар давомида эса 10 минг тонна сиғимга эга ана шундай замонавий омборхоналар қурилади. Жорий йилнинг ўзида 5300 тонна маҳсулот сақлаш қувватига эга махсус камералар ишга туширилади.

(Давоми 3-бетда).

Инсон ҳуқуқлари бузилишига йўл қўйилмайди

Куни кеча Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг йиғилишида "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман) тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда қабул қилинди.

ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ — МУҲОКАМАДА

Айтиш жоизки, мазкур ҳужжат 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили"да амалга оширишга доир Давлат дастурига мувофиқ ишлаб чиқилган.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Олий Мажлис палаталарининг 2016 йил 14 декабрда бўлиб ўтган қўшма мажлисидаги маърузасида давлат ва жамият қурилишида адолат принципини кенг қарор топтириш биринчи даражали вазифа эканлиги ва ушбу принципни амалга оширишда бошқа давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари билан бир қаторда Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакилининг бевосита масъулиятини алоҳида таъкидлаб ўтган эди.

Ҳозирги вақтда Вакил фаолиятининг ташкилий-ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш бўйича тизимли ва изчил чора-тадбирлар кўрилмоқда.

(Давоми 2-бетда).

КЕНГ ИМКОНИЯТ, ИМТИЁЗ ВА ЎЗГАРИШЛАР

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Олий таълим муассасалари магистратурасига 5000 талаба, шундан 1556 нафари давлат гранти, 3444 нафари тўлов-контракт бўйича ўқишга қабул қилинади. Магистратурада умумий квоталар ўтган йилдагига нисбатан ўзгармаган.

Бундан ташқари, жорий йилдан киритилган энг катта ўзгариш, бу — тест синовларидан ўта олмаган абитуриентлар тўлов-контракт пулининг оширилган ставкаси эвазига талабаликка қабул қилиниши мумкинлигидир.

Биз кеча мамлакатимиз бўйлаб ўтказилган тест синовлари жараёни билан танишиш мақсадида Тошкент давлат юридик университетида бўлдик. Бу ерда тест синовлари янгича шакл ва усулда ташкил этилгани билан нафақат абитуриентлар ҳамда ота-оналар, умуман, кенг жамоатчилик вакилларида катта таассурот қолдирди. Хусусан, тест синовлари олий таълимнинг замонавий ривожланиш тенденцияларини ҳисобга олган ҳолда, очиқлик, адолат ва жамоатчилик назорати тамойиллари асосида ўтказилди.

Синов тариқасида жорий этилган мазкур янгилик Президентимизнинг шу йил 28 апрелдаги "Тошкент давлат юридик университетида кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорида белгиланган вазифалар асосида ишлаб чиқилиб, ўтган даврда бу йўналишда кенг кўламдаги ишлар амалга оширилди.

Тест синовлари "Ўзэкспомарказ" миллий кўргазмалар мажмуасининг павильонларида ўтказилди. Бундан кўзланган асосий мақсад абитуриентларга тенг шарт-шароит яратиш, жараён устидан бир хил даражада кузатув ўрнатиш ҳамда вақтга амал қилинишини таъминлашдан иборат бўлиб, ушбу тажриба амалда ўзини тўла оқлади.

Абитуриентлар ўзлари учун ажратилган аудиторияларга кириб келгунга қадар уч босқичли текширувдан ўтказилиб, уларнинг шахсини аниқлашдан ташқари, тақиқланган

алоқа воситалари ёки бошқа қурилмалар бор-йўқлиги кўздан кечирилди. Бу борада назорат-кириш жойларига ўрнатилган металл детекторлари қўл келди.

— Тест синови адолатли бўлди, — дейди Андижон вилоятидан келган Музаффар Ҳусанов. — Буни қоидабузарлик қилган абитуриентлар синовга қўйилмагани мисолида ҳам кўриш мумкин. Муҳими, жараёнлар боришини видеоназорат камераларига уланган мониторлар орқали кузатиб турдик. Ўйлайманки, бу битта мени эмас, барча ота-оналарни қувонтирди. Фарзандим Афзалбекнинг шу нуфузли олий ўқув юртига киришига бўлган ишончим янада ошди. Ахир у қанча вақт пухта тайёргарлик кўрди. Шундай экан, ҳар томонлама билимли ёшларимизнинг ушбу муассаса талабалигига қабул қилиниши адолатдан, деб ўйлайман.

Фарзандларини қўллаб-қувватлашга келган ота-оналар ва жамоатчилик вакиллари учун ҳам барча зарур шароит яратилган: шинам ўриндиқлар, соя-салқин манзиллар, енгил тамадди қилиб олишлари учун кўчма шохобчалар, қулай жойларга ўрнатилган мониторлар.

...Ниҳоят, тест синовини топшириб бўлган абитуриентлар бирин-кетин чиқиб кела бошлади.

— Бизга шунча қулайликлар яратиб берган ташкилотчилардан миннатдормиз, — дейди абитуриент

Муҳриддин Йўлдошев. — Ҳаммага бир хил шароит. Ўзим ҳақимда гапирадиган бўлсам, Қарши шаҳрида ҳарбий хизматни имтиёзли асосда ўтаб қайтганимдан кейин ўқишга, билимларимни мустаҳкамлашга киришдим. Синов чоғида бу фойда берди. Саволларга жавоб топишда кўп қийналмадим. Насиб этса, Тошкент давлат юридик университети талабаси бўлиб, келгусида Ватанимиз тараққиёти йўлида хизмат қиладиган малакали кадр бўлиб етишишга астойдил интиламан.

Навбатдаги манзилимиз Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети бўлди. Маълумотларга қараганда, 2017/2018 ўқув йилида ЎзМУнинг бакалаврлар тайёрлаш бўйича 36 та таълим йўналишига жами 1395 нафар талаба ўқишга қабул қилиниши белгиланган. Улардан 399 нафари давлат гранти ва 996 нафари тўлов-контракт асосида таҳсил олади.

Магистратура босқичига 68 та таълим йўналиши бўйича 391 нафар ўқишга қабул қилинади. Улардан 138 нафари давлат гранти ва 253 нафари тўлов-контракт асосида белгиланган.

— Бу йил абитуриентлар ҳамда уларнинг ота-оналари учун қулай шарт-шароитлар яратишга алоҳида эътибор қаратдик, — дейди ЎзМУ қабул комиссияси масъул котиби Расул Раҳмонов. — Ҳужжатларни қабул қилишда онлайн режимини ҳам татбиқ этдик. Муассасамизга келган абитуриентлар эркин фойдалана олиши учун "wi-fi" ҳудуди ташкил қилинди. Бу йил кириш имтиҳонларининг шаффофлигини таъминлаш бўйича бошқа ишлар ҳам қилинди. Олий ўқув юртлари учун тест ўтказиладиган биноларга ўрнатилган камералар орқали узатилган тасвирлар катта экранларга ўрнатилган мониторларда намойиш этилди. Натижада ота-оналар тест имтиҳони жараёнини бевосита кузатиб боришди.

— Қизим Ўзбекистон Миллий университетининг физика факультетига ҳужжатларини топширган, — дейди Қашқадарё вилоятининг Яккабоғ туманида яшовчи Норали Ҳамидов. — Мактабда ҳам, коллежда ҳам яхши ўқиган. Салкам бир йилдан бери тайёргарлик кўрди. Ўзига бўлган ишончи катта. Биз ҳам унинг талаба бўлишига ишонамиз. Негаки, Президентимиз ҳар бир жабҳада ёшларга юксак ғамхўрлик кўрсатаяптилар. Билими бор, мустақил фикрловчи ўғил-қизларимизга кенг йўл очилаётганидан жуда хурсандмиз.

Ўзлари танлаган олий таълим муассасаси талабаси бўлиш истагида юрган ёшлар учун бу йилдан эътиборан қатор янгиликлар жорий этилгани уларнинг илм-фанга бўлган қизиқишини янада оширди. Бундай ўзгаришлардан бири ҳужжатларни қабул қилиш муддатига татбиқ этилди. Маълумки, аввалги йилларда абитуриентлар олий таълим муассасаларига ҳужжатларини 20 июндан 20 июлгача тақдим этишар эди. Жорий йилдан бошлаб бу жараён 15 июндан 15 июлгача давом этди. Бунинг ўзига хос бир неча сабаби бор. Аввало, абитуриентлар сони йилдан-йилга кўпайиб бораяпти. Бу эса улар учун тест ўтказиладиган аудиторияларни тайёрлаш, жиҳозлаш, тест материалларини етказиб бериш каби муҳим ишларда муайян вақтни талаб этади. Тошкент давлат техника университети олдида тўпланган ота-оналар, мутахассислар билан ҳам суҳбатлашдик. Янгиликлардан яна бири, ҳужжат топширган ёшлар синовга қадар ўзларининг билимларини мустаҳкамлашларига имконият яратилди.

— Ўғлим Фахриддин Сулаймонов кончилик соҳасига жуда қизиқади, — дейди Навоий вилояти, Кармана туманида яшовчи Комил Турсунбоев. — Шу боис унинг ҳужжатларини Тошкент давлат техника университетининг геология ва кончилик ишлари факультетига топширдик. Бир ой олдин келиб, университетнинг шарт-шароитлари билан танишдик. Фарзандларимиз учун барча қулайликлар яратилганидан қувондик. Ўзига, иқтидорига ишонган ёшлар учун ўқийдиган, ишлайдиган давр келди. Уларга ҳавас қиламиз, омад тилаймиз.

Зокир ХУДОЙШУКУРОВ,
Мақсуд ЖАМИЛЖОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбирлари.

Шомурот ШАРАПОВ,
Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

Педагогик фаолият обрўсини кўтариш вақти келди

Бугун Ўзбекистон тараққиётнинг янги босқичида жамият ҳаётининг барча жабҳасини изчил ривожлантириш, халқимиз учун муносиб турмуш шароити яратишга жадал интилмоқда. Албатта, буларга эришиш учун инновацияларни амалиётга кенг татбиқ этиш, профессионал таълимни ривожлантириш, илмий ишланмалар сифатини ошириш ҳамда аҳоли, айниқса, ёшларнинг интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқариш муҳим ўрин тутади.

СЕНАТОР МУШОҲАДАСИ

Шу сабабли ҳам Президентимиз олий таълим тизимини буткул қайта кўриб чиқиш, хусусан, соҳада белгилаб берилган устувор вазифалар ижросига алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Бу масалалар мамлакатимизни 2021 йилгача ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясида ўз аксини топган. Давлатимиз раҳбарининг шу йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори ушбу йўналишдаги ислоҳотларнинг мантиқий давоми бўлди, десак, асло янглишмаймиз.

Маълумки, ўтган қисқа муддатда олий таълим тизимини ислоҳ қилишга қаратилган кўпгина ижобий ишлар амалга оширилди. Шу билан бирга, республикамиздаги ўқув муассасалари учун замонавий талабларга жавоб берадиган етук кадрлар тайёрлаш тобора долзарб аҳамият касб этаётир. Бунда, айниқса, ахборот-коммуникация технологияларини мукаммал эгаллаган, илғор хорижий тажриба ютуқларини ўзлаштирган малакали мутахассисларга талаб жуда юқори.

Давлатимиз раҳбари томонидан ҳақли равишда таъкидланганидек, айрим йўналишлардаги муаммоларнинг асосий сабаби — кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш жараёнлари билан бевосита боғлиқ. Дарҳақиқат, бугунги кунда ҳудудларда мутахассислар етишмаётганлиги жойлардаги ижтимоий-иқтисодий масалаларни янада самарали ҳал қилишда қатор муаммоларни келтириб чиқармоқда. Хусусан, соғлиқни сақлаш, таълим, ахборот технологиялари, юридик хизмат каби муҳим соҳаларда бу борада ўз ечимини кутаётган долзарб масалалар тўпланиб қолгани Сенат томонидан ўтказилган назорат-таҳлил тадбирларида аниқланган эди. Бу каби муаммолар кўп жиҳатдан олий таълим муассасаларида кадрларнинг ҳудудлар эҳтиёжидан келиб чиқмаган ҳолда тайёрланганлиги сабабли пайдо бўлган.

Таъкидлаш керакки, юқоридаги қарор Вазирлар Маҳкамаси комплекслари таркибидаги вазирликлар ва идоралар билан биргаликда тегишли тармоқ (соҳа) ҳамда ҳудудларнинг жорий ва истиқболли ривожланиш дастурларини ҳисобга олиб, олий малакали кадрларга бўлган эҳтиёжни йиллар кесимида аниқ баланс берадиган ҳисоб-китоблар асосида ишлаб чиқишни назарда тутади. Шу ўринда мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг кўлами бугунги кун битирувчиларидан ушбу ижобий ўзгаришларда фаол иштирок этишни талаб қилаётганини айтиш зарур. Бу эса, ўз навбатида, уларнинг билим ва малакалари даражасига муайян талабларни қўяди.

Қарор билан жорий ўқув йилидан олий таълим муассасалари талабаларининг тегишли таълим йўналишлари бўйича муайян ташкилотлар ва корхоналарда малакавий амалиётлари тизимли равишда ўтказилиши, шунингдек, уларнинг амалий машғулотларини бевосита ишлаб чиқаришда ташкиллаштириш ҳамда битирувчиларни ишга жойлаштириш бўйича аниқ чоралар кўриш белгилаб қўйилди. Ижтимоий соҳада ёш олимлар, изланувчилар ва докторантлар учун кенг имкониятлар яратиш ҳам ҳужжатда ўз ифодасини топган бўлиб, унда амалиётга татбиқ этилган иш муаллифларини, ихтиро эгаларини моддий рағбатлантириш назарда тутилди.

Бугунги кунда ёшлар тарбияси ўта долзарб масала эканини инобатга олган ҳолда, қарорда талаба-ёшларнинг мафкуравий иммунитетини мустаҳкамлаш, таълим ва тарбия уйғунлигини амалда таъминлаш борасидаги вазифаларга алоҳида эътибор қаратилди. Ёшларга қулай шароитлар яратиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигига Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан биргаликда ижарада турувчи талабаларни рўйхатга олиш тартибининг соддалаштирилган шаклини ишлаб чиқиш вазифаси юклатилди.

Яна бир муҳим масала бу, албатта, педагогларни ижтимоий қўллаб-қувватлашдир. Қарорда таълим муассасаларида фаолият олиб бораётган педагог кадрларнинг ижтимоий нуфузини ошириш, жамиятда педагогик фаолиятнинг обрўсини юксалтириш, соҳа вакилларини ёшларга намуна ва ўрнак даражасига кўтариш бўйича ҳам аниқ вазифалар белгиланган. Жумладан, турли танловларда совриндор бўлган, ўқувчи-талабалари республика ва халқаро олимпиадаларда юқори натижаларни қўлга киритган педагогларга уй-жой, Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган янги автомобиль, маиший-хўжалик жиҳозлари сотиб олишлари учун имтиёзли ипотека ва истеъмол кредитларини ажратиш тартибини жорий этиш юзасидан таклифлар тайёрлаш киритилганлиги устозларга бўлган ҳурмат, меҳнатини қадрлаш ва қолаверса, давлатимиз томонидан уларнинг машаққатли, шу билан бирга, шарафли фаолияти эътироф этилганлигидан далолатдир.

Умуман айтганда, мазкур қарор таълим соҳасида илмий ва ижодий фикрлашга эга, салоҳиятли кадрларни тайёрлаш, шу билан бирга, таълим тизимини янада тараққий топтириш ҳамда олий таълим муассасалари ўртасида ўзаро соғлом рақобат муҳитини ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этади.

Гавҳар АЛИМОВА,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси ўринбосари.

МАЪНАВИЯТ

Назм бўстонида халқона оҳанг

Ўзбек бахшичилик мактабининг тўрт забардаст вакили — Ислом шоир Назар ўғли, Эргаш Жуманбулбул ўғли, Фозил Йўлдош ва Муҳаммадқул Жомурод ўғли — Пўлкан шоир Самарқандда яшаб, ижод қилган улкан сўз санъаткорлари сифатида маълум ва машҳур. Куни кеча вилоят марказидаги Шоирлар боғида уларнинг реставрация қилинган ҳайкаллари очилиш маросими бўлиб ўтди.

Тантанали тадбирда сўзга чиққанлар истиқлол йилларида мамлакатимизда ижод аҳлини қўллаб-қувватлаш ва муносиб рағбатлантириш, эл суйган шоир ва адиблар хотирасини абадийлаштириш борасида қилинаётган ишларга юксак баҳо берди. Хусусан, бахшиларимиз меросини ўрганиш, тарғиб қилишга алоҳида эътибор қаратилиши миллий маънавиятимиз ривожига хизмат қилаётир.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан Шоирлар боғида атоқли халқ бахшилари ҳайкали ўрнатилиши ҳам бу жабҳадаги эзгу саъй-ҳаракатларнинг амалий ифодасидир.

— Ўзбек халқ оғзаки ижоди намуналари ранг-баранглиги, мавзулари серқирралиги ҳамда юксак тарбиявий аҳамиятга эгалиги билан ажралиб туради, — дейди тадбирда иштирок этган ёш бахши Аҳрор Пардаев. — Қолаверса, уларда ўтмишимиз, қадимий урф-одатларимиз, азалий қадриятларимиз мужассам. Шу боис достону термаларимизнинг ёш авлод камолотидаги ўрни ва аҳамияти беқиёс. "Шарқ тароналари" ўн биринчи халқаро мусиқа фестивали олдидан Регистон майдонига туташ сўлим боғда ўзбек бахшичилик мактабининг ушбу тўрт нафар дарғаси сиймосига ҳайкал қўйилиши маънавиятимизга бўлган юксак эҳтиром рамзидир.

Маросимда Сурхондарё, Қашқадарё вилоятларидан келган бахшилар Ислом шоир, Эргаш Жуманбулбул ўғли, Фозил Йўлдош, Муҳаммадқул Жомурод ўғли — Пўлкан шоир айтган достонлардан намуналар ижро этишди.

Тадбирда Самарқанд вилояти ҳокими вазифасини бажарувчи Т. Жўраев сўзга чиқди.

Мамадиёр ЗИЁДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Алишер ИСРОИЛОВ (ЎзА) олган сурат.

Инсон ҳуқуқлари бузилишига йўл қўйилмайди

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Жорий йил 31 майда "Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий суди тўғрисида"ги Конституциявий қонуннинг қабул қилингани инсоннинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликлари, фуқароларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш тизимида Вакил институтининг роли ва ўрнини янада ошириш йўлидаги муҳим қадам бўлди. Бинобарин, Қонунга мувофиқ, Вакилга масалаларни Конституциявий судга кўриб чиқиши учун киритиш, суд мажлисларида иштирок этиш ва ушбу мажлислар чоғида кўрилаётган барча масалалар юзасидан ўз нуқтаи назарини баён этиш ҳуқуқи берилди.

Шунингдек, "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида", "Парламент назорати тўғрисида", "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида", "Ижтимоий шериклик тўғрисида", "Маъмурий қамоқни ўташ тартиби тўғрисида"ги ва бошқа бир қатор норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг қабул қилиниши Омбудсман институтига давлат идораси, парламент назорати субъекти ва инсон ҳуқуқлари ҳимояси бўйича миллий муассаса сифатида ўзига хос масъулият юклайди.

Қонун лойиҳасига киритилган 9 та янги модда юқорида кўрсатиб ўтилган қонунлардаги қоидаларни тўлиқ акс эттиришга ҳамда Омбудсман фаолиятининг асосий йўналишларининг аниқ регламентациясига эришишга хизмат қилади. Хусусан, қонун лойиҳасида Омбудсманнинг қонунчиликни такомиллаштириш, инсон ҳуқуқлари бўйича фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, халқаро ҳамкорликни ривожлантириш, очиқликни таъминлаш, парламент назоратининг бошқа субъектлари, шунингдек, Конституциявий суд ва нодавлат нотижорат ташкилотлари билан ҳамкорлик бўйича фаолияти асослари белгилаб берилган. Бундан ташқари, унда Омбудсманнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталаридаги йиллик ҳисоботини эшитиш муддатлари, унинг минтақавий вакиллари мақоми, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, жисмоний ва юридик шахслардан, жумладан, озодликдан маҳрум этиш жазосига ҳукм қилинган, ушлаб турилган ва қамоққа олинган шахслардан келиб тушган аризаларни кўриб чиқиш тартиби қатъий белгилаб қўйилган.

Қонун лойиҳаси мазкур соҳадаги энг асосий халқаро ҳуқуқий ҳужжат — БМТ Бош Ассамблеясининг 1993 йил 20 декабрдаги 48/134-резолюцияси билан тасдиқланган "Инсон ҳуқуқларини рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш билан шуғулланувчи миллий муассасаларнинг мақомига тааллуқли принциплар", шунингдек, илғор хориж тажрибасига асосланган. Қонун лойиҳасини ишлаб чиқиш давомида дунёнинг 44 та демократик давлатларининг тажрибаси ўрганилди. Изланишлар натижасида қонун лойиҳасига Омбудсман томонидан фуқаролар ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя этишнинг айрим масалалари юзасидан парламентга махсус маърузалар тақдим этиш, ижро этувчи ҳокимият органлари вакилларининг Вакил ҳузуридаги Инсоннинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларига риоя этилиши бўйича комиссия фаолиятида иштирок этиш ҳуқуқи, шунингдек, молиявий харажатлар шаффофлигини таъминлаш бўйича бандлар қўшилди.

Ҳозирги пайтда мамлакатимизда шаклланган демократик амалиётга таянган ҳолда, Омбудсман институти томонидан республикамиз пойтахти ва вилоятларда қонун лойиҳаси муҳокамасига бағишланган тадбирлар ўтказилиши режалаштирилган. Шунингдек, ушбу жараёнда фуқаролар, жамоатчилик ва илмий доираларнинг иштироки фаоллигини янада ошириш мақсадида қонун лойиҳаси www.ombudsman.uz расмий сайтига жойлаштирилди. Келиб тушадиган барча таклифлар ҳар томонлама ўрганилади ва қонунчилик ташаббуси субъектларига тақдим этилади.

Улуғбек МУҲАММАДИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман).

Адолат, ҳақиқат, виждон уйғоқлиги

суд тизими ходимлари обрўси ва нуфузини оширишга хизмат қилади

Ҳаракатлар стратегиясида қонун устуворлигини таъминлаш, суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилишга йўналтирилган вазифалар аниқ белгилаб берилди. Шундан келиб чиқиб, суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигига эришиш орқали фуқаролар ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилиш кафолатини мустаҳкамлаш, судларни "Адолат қўрғони"га айлантириш мақсадида сўнгги йилларда тўпланиб қолган муаммоларни бартараф этиш, йўл қўйилган хато ва камчиликларни тузатиш борасида амалий қадамлар ташланмоқда.

СУДЬЯЛАР КЛУБИ

Бу борада давлатимиз раҳбарининг шу йил 17 февралдаги "Ўзбекистон Республикаси суд тизими тузилмасини тубдан такомиллаштириш ва фаолияти самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони муҳим дастуриламал бўлаётир. Унда тизимни такомиллаштириш ва мақбуллаштириш борасидаги ўзгаришлар, судьяларнинг малака ва маҳоратига нисбатан талабчанлик оширилиши, суд жараёнларини пухта ташкил этиш бўйича ўртага қўйилган масалалар ўз бурчи ва қасамёдига содиқ ҳар бир судьяни адолат тарозисини маҳкам тутишга ундайди.

Тизимни ислоҳ қилиш жараёнида жиноят ишларини қўшимча терговга қайтаришдек одил судлов мазмун-моҳиятига мутлақо тўғри келмайдиган амалиётга чек қўйилгани айни муддаодир. Бинобарин, тажрибасиз ҳамда масъулиятни зиммасига олишдан чўчийдиган айрим ҳамкасбларимизга қўл келадиган бу усул суд нуфузини тушириб, фуқароларнинг унга нисбатан ишончини сусайтириб қўйган эди. Ўзим қирқ йил давомида суднинг барча даражаси — шаҳар, туман ва вилоят идораларида ишладим. Республика Олий судида фаолият юритган кезларимда жиноятчиликнинг мураккаб турларига оид ишларни кўриб чиқиш жараёнларида бевосита қатнашдим. Нокамтарлик бўлса-да, айтай, чиқарган қарорларимизнинг ҳеч бири такрор кўришга қайтарилган эмас. Чунки ишни баҳолашда қонун ва виждон амрига бўйсуниб иш тутганмиз.

Олий суддаги фаолиятим давомида фуқароларни қабул қилиш, ариза ва шикоятлар бўлимида ишладим. Одамлар судья нохолислиги, ишлар юзаки кўрилиши, сансалорликлардан нолиб ёзганлари эсимда. Ўрганиш жараёнида бундай ҳолатлар негизида мутахассисларда малака етишмаслиги, уларнинг масъулиятсизлиги, далилни тўла текширмасдан хулоса чиқариши ётганлиги ўз исботини топган.

Бугун биз ҳуқуқий демократик давлат қураяпмиз. Шундан келиб чиқиб, қонунларимиз ҳам такомиллаштирилмоқда. Масалан, собиқ тузум даврида бир хил шаклдаги қонунлар асосида яшаб, меҳнат қилган бўлсак, мустақиллик даврида ҳуқуқий асосларимиз миллий қадрият, урф-одатларимизга мослаб янгидан ишлаб чиқилди, халқимизга хос бағрикенглик ва инсонпарварлик тамойиллари асосида маромига етказилди. Энди ҳамма гап уларни оғишмай амалга ошириш, Президентимиз ва халқимиз олдида берган қасамёдимизга содиқ фаолият олиб боришда қолган.

Одамлар судга "Адолат қўрғони", судьяларга унинг мустаҳкам қалқони сифатида қарамоғи лозим. Дарҳақиқат, давлатимиз раҳбари шу йилнинг 13 июнида соҳа ходимлари билан ўтказилган видеоселектор йиғилишида таъкидлаганидек, фуқароларнинг ана шу ишончини амалда оқлай олаётганимиз йўқ. Суиистеъмолчилик, қонундан четга чиқиш, жиноий ишларни юзаки кўриб чиқиш, нохолислик ҳолатлари кўпайиб кетди. Судья қачон холис бўлади? Албатта, айбланувчига ҳукм чиқараётган чоғда унинг ўрнига ўзини қўйиб, қонунни маҳкам ушлаганида. Шу боис судьяларнинг Ўзбекистон халқига мурожаатида одил судловни таъминлаш учун зарур бўлган барча муҳим вазифалар аниқ қилиб белгилаб берилди. Уларни бажариш ҳар бир ходимдан зиммасига юклатилган вазифани сидқидилдан, ҳалол ва виждонан бажаришни талаб этади. Ҳамкасблар, ёш судьялар ва шогирдларимиз билан суҳбатлар чоғида буни тез-тез такрорлайман. Эндиликда эскичасига ишлаб бўлмайди. Зеро, судья фаолиятига унинг халқ билан мулоқоти, фуқаронинг бузилган ҳуқуқини тиклай олиши, ҳар бир инсон тақдирини ҳал этишда онгда адолат, тилда ҳақиқат, дилда поклик бўлишига қараб баҳо берилади.

Мамажон ҒАНИЖОНОВ,
суд тизими фахрийси.

Наманган вилояти

АЗИЗ МАНЗИЛНИНГ УЛУҒ ҚАДРИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Яна бир муҳим масала: давлатимиз раҳбари Паркент туманига ташрифидан сўнг ҳудудда 2 та сув омбори қуришга қарор қилинди. Бу туфайли 5 минг 800 гектар ерни мунтазам обиҳаёт билан таъминлаш имконияти юзага келади. 3 минг 900 гектар лалми ерга сув чиқарилади, 1 минг 900 гектар ерда сув таъминоти яхшиланади. Энг муҳими, 100 миллион доллар инвестиция ҳисобига "Паркент" эркин иқтисодий зонаси ташкил этилади.

Эзгуликка аталган ҳаёт

Оддий, оқил ва ҳамиятли, ўқимишли, маданиятли инсонларга рўбарў келсак, "палаги тоза одам экан", деймиз. Фидойи тадбиркор, ташаббускор инсон, ҳамиша эзгу интилишлар билан яшашни хуш кўрадиган Баҳодир Тошпўлатов билан суҳбат қилиб, рости, роса яйрадим. У кишининг падари бузруквори ўз вақтида юртимизда физика-математика фанлари бўйича энг ёш академик бўлган Юнус Тошпўлатовдир. Бобоси Тошпўлат Арслонқулов эса Ўзбекистон халқ рассоми сифатида эъзоз топган. Онаси — Муҳаббат Иноятова Тошкент шаҳрида тиббиёт соҳасида кўп йиллар самарали ишлаб, ҳурмат-эътиборга сазовор бўлган. Бу маърифатли оила икки ўғил, уч қизни олий маълумотли, ўз касбининг устаси қилиб камолга етказган.

Баҳодир эндигина олий маълумот олиб, ота касбини эъзозлаб, илм билан шуғулланиш иштиёқида иш бошлаганида, қарангки, бошқа муҳим соҳага таклиф этилади. Қўшимча маълумот олади. Кейин қарийб 15 йилдан зиёд юртимиз тинчлиги йўлида хизмат қилади. Мустақиллик берган имкониятлар боис тадбиркорликка қўл урди. 1998 йили Самарқанд вилоятида қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига қарши кимёвий дорилар ишлаб чиқарадиган завод қурди. Бу корхона пахтакор-фермерлар, боғбон ва деҳқонларимизга арзон маҳсулотлар етказиб бериб, муносиб хизмат кўрсатмоқда. Жумладан, "Отилла", "Отилла супер", "Багила", "Дублет" деган номлар билан ишлаб чиқарилаётган кимёвий дорилар ғалла занги, чигиртка, шира, олма қурти каби кўплаб зараркунандаларга қарши ишлатилади. "П-4" деган дори билан эса чигит экишдан олдин унга ишлов берилади.

Баҳодир Тошпўлатовни Паркентда яхши танишади, ҳурмат қилишади. "Ўзимизнинг одам" деб алоҳида алқашади. Сабаби, Баҳодир ака — ҳақиқий боғбон, узумчиликда донғи кетган миришкор. 2012 йили у яхши ният билан туман ҳокимлигига мурожаат қилади. "Паркент яхши ният" номи билан масъулияти чекланган жамиятни ташкил этади. Тадбиркорнинг истиқболли режаси ҳисобга олиниб, Заркент агрофирмаси балансидаги лалми ерлардан, қирлар бағридан 36 гектар жой ажратилади. Ўз маблағи ҳисобидан дастлаб учта, кейин иккита қудуқ кавлатиб, сув чиқаради. 10 гектарга кишмиш, 16 гектарга Ризамат навли ток кўчатлари экади. Яна 6 гектарга олма, 1 гектарга гилос кўчатларини ўтказади. Қарангки, бугун "Яхши ният" боғларининг таърифи Ўзбекистонимиздан ўтиб, узоқ ўлкаларгача таралган.

Баҳодир ака ўз боғига таклиф этганида, рости, кўрдим-у, ҳайратдан тилим, дилим лол бўлиб қолди. Тупроқ йўлларнинг ўнг тарафида водий услубида сўрига кўтарилган узумзорга кўзим тушди. Йўл ёқасига наъматак экилиб, яшил девор

ҳосил қилинган. "Булар уч ёшли токзоримиз", дейди Баҳодир ака. Уч яшар токнинг шунча ҳосил қилганини кўриб, ажабландим. Чунки бизда соҳибкорлар токдан бешинчи йил ҳосил кутишади. Қияликка кўтарилиб, ўнгга бурилдик. Энди икки тарафимизда водий усулида сўриларга 1,8 метр баландликда кўтарилган, ҳам улуғворлиги, ҳам гўзаллиги кишини мафтун этадиган токзор оралаб дала шийпонига бордик. "Бу токзоримиз энди беш ёшга тўлди", дейди Баҳодир ака. Балки бу сизга — ёлғон, менга — чин: баргидан меваси кўп ранг олган Ризамат узуми кўзни қамаштиради.

Бешта қудуқдан тортиб олинаётган сувлар атрофи мустаҳкам ўралган қўрғондаги катта ҳовузда жамланиб, шу ердан тарқалиб кетади. Замонавий дала шийпонида эса боғбонлар учун сўнгги русумдаги телевизор дейсизми, музлаткич дейсизми, хуллас, ҳамма нарса муҳайё.

Ҳамроҳимдан "Бунга қандай эришдингиз?" дея сўрадим.

— Ўзига эътиборсиз юрган инсон турли касалликларга чалингани каби, ерга қадалган ҳар бир ниҳол қаровга муҳтож, — дедилар Баҳодир ака. — Аввало, биз ток ёки боғ парваришида Маҳмуд Мирзаев каби соҳанинг етук усталари яратиб кетган мактаб сабоқларига, бугунги олимларимиз, кекса боғбон ва соҳибкорларимиз тавсияларига амал қиламиз. Илмий асосланган, тажрибада синалган усулларга таянамиз.

Кўчатни экишдан олдин ҳар бир туп ниҳол тагига 1,5 килограмм биогумус солинади. Кейин 100 грамм темир қириндиси, яна ҳар уч йилда бир марта ток илдизидан ярим метр узоқликда, ярим метр чуқур қазилиб, 15 килограммдан чириган гўнг солинади. Кузда аммофос, кейин калий, карбомит билан ҳам озиқлантирамиз. Буларнинг ҳаммаси, албатта, меъёрида берилади. Ниҳолларнинг ривожига қараб, зарур усулларда парваришлаймиз. Аслида ҳар бир кўчатга тирик мавжудотдек қараш, унинг тилини билиш зарур. Қанча кўп меҳр берсангиз, шунча кўп ҳосил оласиз. Лалми ерда бундай узумзор ва боғ бунёд қилиш учун 3 миллиард сўм сарфладик. 33 гектар токзор ва боғимизда 23 нафар боғбон меҳнат қилади. Ҳар ойда улар ўртача бир миллион сўмгача маош олади. Узумни узиб, ҳосилини сотганимиздан кейин мукофот пули ҳам берамиз.

Баҳодир ака бунёд этган икки минг тонна сиғимга эга музлаткичли камерани кўриб яна бир бор тасанно, дедик. Бу Паркент туманидаги энг йирик ана шундай иншоотлардан.

— 800 минг АҚШ доллари миқдоридаги кредит ҳисобига Германиядан музлаткич камерасининг ички тузилиши учун зарур ашёларни олдик, — дейди Баҳодир ака. — Ташқи деворлари эса ўз маблағимиз ҳисобидан Туркиядан келтирилган. Ҳозир бу ерда 44 киши иш билан банд. 23 нафар боғбонимиз шу жойда меҳнат қилиб, ёрдам бераяпти. Энди ўз маҳсулотларимизни ҳам, бошқаларникини ҳам музлаткичда сақлаб, ўрни билан экспорт қиламиз.

Мазкур сўзлардан сўнг, албатта, хотиржам тортасиз. Президентимиз таърифлаган, ишонган, ҳамиша қалби уйғоқ, миллатимиз шарафи, иқтисодиётимиз тараққиёти учун фидойилик билан меҳнат қилаётган бундай тадбиркорлар, соҳибкорлар сафи янада кенгайишига ишонч ҳосил қиласиз.

Гўзаллик бунёдкори

Гўзаллик кимни мафтун этмайди, дейсиз? Аслида, оламнинг ўзи гўзал. Аммо унга янада чирой бахш этадиган, яратувчи, яшнатувчи инсонлар амалга оширган ишларни кўриб, дил-дилдан яйрайсиз.

Ана шундай юртдошларимиздан бири — Аминжон ота Тошкент шаҳрининг Яккасарой туманидаги ҳовлисида 10 метрга 1,5 метр ҳажмда учта иссиқхона қурган. Қаламчадан кўчат етиштиради. "Бир кунда етти бор буғлатиб суғораман, — дейди отахон. — Бир йил қараб, илдиз олдириб, кейин ҳовлимдаги 4 сотих жойда ниҳолларни 2 йил парваришлайман ва ҳозир сиз кўриб турган масканга олиб келиб экаман".

Биз таъриф бермоқчи бўлган жой — Паркент туманининг дарвозаси ҳисобланмиш Қорақалпоқ қишлоғининг бошланишида. 2003 йилда отахон ўғли Дилшод билан қишлоқ аҳли чиқиндихона қилиб қўйган 2,8 гектар ерни ободонлаштириб, иссиқхона қуриш учун туман ҳокимлигига ариза беради. Айнан шу йили ҳокимлик қарор чиқаради. Лекин иссиқхонани табиий газ билан иситиш учун рухсат бўлмайди. Ота-бола 200 машина чиқинди олиб чиқишади бу ташландиқ жойдан. Кейин чор-атрофини ўрашади. "Шу ерда ҳам бир иш қилиб бўларканми?" деб кулганлар ҳам бўлганди ўшанда. Аминжон ота момосининг исми — "Зуҳра она" номи билан хусусий корхона ташкил этди. Ҳозир бу масканни кўрган одам ҳайратдан лол қолади. Дарвоза очилиб, йўлак бўйлаб кириб бораркансиз, райҳону гулларнинг муаттар бўйи димоғингизга урилади. Дарвозадан ўн беш қадам наридаги иссиқхоналарда 800 туп пальма кўчати барқ уриб ўсаяпти.

Аминжон отанинг ўғли Дилшод билан бунёд этган бу гўзал масканда Ўзбекистонимизнинг энг улуғвор, кўркам, сарбаланд бинолар, иншоотлар олдида ям-яшил бўлиб турадиган, жуда қиммат баҳоланадиган арчаларнинг барча турларидан экилган. Айримларининг бўйи икки метрдан баланд. Базаларига шундай гўзал шакллар берилганки, санъатига қойил, дейсиз. Қисқача айтганда, 2,8 гектар майдонда 20 турдаги 16 минг туп субтропик иқлимда ўсадиган манзарали дарахтлар гуркираб ўсмоқда.

Аминжон ота камтарлик билан: "Мен бу ерда иш юритувчиман. Ўғлим Дилшоджон корхона раҳбари", дейди. Нима бўлганда ҳам, қарийб 10 йилдан зиёд бу оила аъзолари давлатдан маблағ олмасдан, сабр-тоқат билан қаламчани ерга қадаб, уни уч йил шаҳардаги ҳовлисида ниҳол қилиб боққан. Корхона турли иқлимга мос манзарали боғ яратиб қўйгани фақат таҳсинга лойиқ.

"Отам мени болалигимда ҳеч тинчитмасдилар, — дейди отахон. — Эрталаб барвақт ҳовлимизнинг бир четидан бошқа жойига ўтказиб қўйишни топширардилар, тушдан кейин яна бир жойга олиб боришни айтардилар. Бир куни чидай олмай онам раҳматлига шикоят қилдим.

— Ўғлим, отанг айтган ишни қилсанг, нафақат ўзинг тинч юрасан, менинг ҳам қулоғим тинч бўлади, болам. Шу боис гапини икки қилма, — дедилар.

— Ўйлаб кўрсам, отам болаликдан бекорчи юришимизни истамаган. Жуда кўп ноҳушликлар дайдиб юришдан келиб чиқишини яхши билган эканлар, — дейди мамнуният ила Аминжон ота. — Бугун болаликдаги тарбия учун отамдан қанчалар миннатдор эканимни билсангиз эди. Ўзим ҳам фарзандларимни шундай улғайтирганман. Барчаси олий маълумотли. Аммо бир қўлидан кетмон, тоққайчи тушмайди. Худо хоҳласа, меҳнатимиз маҳсулини бозорга олиб чиқамиз. Ҳали экспорт ҳам қиламиз. Субтропик дарахт Ўзбекистонда қандай бўлиб ўсишини кўриб қўйишсин.

"Яна бир нарсага шукр қиламан, — дейди Аминжон ота, — фарзандларим меҳр-оқибатли, кўзимга тик боқишмайди. Ота-онанинг мол-мулки аслида фарзанд учун жамғарилади. Ўзлари топганига барака киритади, холос. Энг муҳими, ҳалол — ҳалолликда. Пешона тери билан нимаики бунёд этсангиз, ёруғ юз билан истеъмол қиласиз, ортганини бозорга олиб чиқасиз."

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг "Халқ бой бўлса, давлат ҳам бой ва қудратли бўлади", деган сўзлари мағзини чақиб, уқиб олиш керак. Аввало, эл-юртимиздаги тинчлигимиз учун беҳисоб шукр. Энди ишлайман, насибамни ўзим топаман, деган одамга шароит яратиб берилиши шунчалик бўлади-да. Ахир юртда бирон-бир соҳани, бирон одамни эътиборсиз қолдираётганлари йўқ-ку! Давлат раҳбари бундан ортиқ нима қилиб берсин?!. Бу — улуғ ҳикмат.

Яқинда Аминжон отанинг боғига Юртбошимиз ҳурмат, деб келиб қолди. Боғни айланиб чин дилдан қувонди. Шундай жойлар кўп яратгани учун Аминжон отага миннатдорлик билдириб, шундай деди:

— Одамнинг кўнгли гул деган — мана шу. Бу боғ Ватанни севишнинг, меҳнатсеварликнинг яққол намунаси. Отахоннинг тажрибасини ўрганиш, бошқаларга ибрат қилиб кўрсатиш керак. Бу киши қишлоқ хўжалиги соҳасидаги таълим муассасаларида дарс берсин, одамлар келиб бу ишларни ўргансин!

Маҳмуд ТОИР,
Ўзбекистон халқ шоири.

Энг малакали шифокорлар — ҳудудларда

Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда "Ўзбекистон темир йўллари" акциядорлик компанияси ҳамкорлигида "Саломатлик" поезди ташкил этилиб, унга ихтисослаштирилган марказлар директорлари бошчилигида ўнга яқин тор доирадаги мутахассислар жалб қилинди. Мазкур гуруҳлар таркиби мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган тиббиёт марказлари, илмий текшириш институтлари, республика клиник шифохоналарининг етакчи олимлари, тиббиёт фанлари докторлари ва юқори малакали соҳа вакилларидан иборат.

2017 ЙИЛ — ХАЛҚ БИЛАН МУЛОҚОТ ВА ИНСОН МАНФААТЛАРИ ЙИЛИ

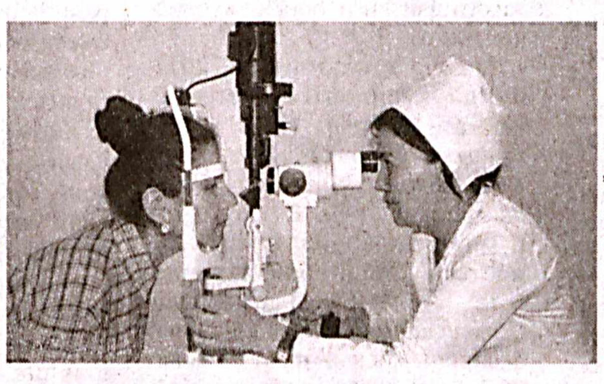

Сирож АСЛОНОВ (ЎзА) олган сурат.

"Саломатлик" поезди 25 — 29 июль кунлари Навоий вилоятида бўлди. Шифокорлар воҳанинг барча туман ҳамда шаҳарларида аҳолини тиббий кўрикдан ўтказиб, уларга зарур тиббий ёрдам кўрсатдилар.

— Ҳар бир бемор, хусусан, тўшакда ётиб қолган қариялар ҳолидан хабар олдик, — дейди Республика Онкология ва радиология ихтисослаштирилган илмий-тадқиқот тиббий маркази директори Мирзағолиб Тиллашайхов. — Беш кун мобайнида вилоят аҳлидан 2770 нафарини, жумладан, 1153 аёл, 753 бола ва Иккинчи жаҳон урушининг 51 нафар иштирокчисини чуқурлаштирилган тиббий кўрикдан ўтказдик. Касаллик аниқланган беморларга вилоят ва республика тасарруфидаги даволаш-профилактика муассасалари ҳамда ихтисослаштирилган марказларга йўлланмалар берилди.

— Туманимизга шифокорлар келибди, деган хабарнинг ўзи менга анча қувват бағишлади, — дейди Қизилтепа туманидаги Ғойибон маҳалласида истиқомат қилувчи Ислом Файзиев. — Беш йилдан бери бўғин касалликлари безовта қилади. Тиббий кўрикда Республика марказида саломатлигимни тиклашим учун йўлланма беришди. Насиб этса, даволаниб қайтгач, энг улуғ, энг азиз байрамимизни оилам бағрида хурсандчиликда кутиб оламан.

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, инсон саломатлик билан боғлиқ масалаларга деярли ҳар куни рўбарў келиб, унга кўрсатилаётган тиббий хизматдан кўнгли тўлса, жамиятдан, давлатдан рози бўлади. Хуш кайфиятда меҳнат қилади. Ўқиб, билим олади. "Соғ танда — соғлом ақл" иборасида айни ҳикмат мужассам.

Шу боис мамлакатимизда жорий йил бошидан буён соғлиқни сақлаш тизимида туб ислоҳотлар амалга оширилиб, Президентимизнинг "Ўзбекистон Республикаси аҳолисига 2017 — 2021 йилларда ихтисослаштирилган тиббий ёрдам кўрсатишни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Мазкур ва бошқа дастурий ҳужжатларда белгиланган вазифалар изчиллик билан ҳаётга татбиқ этилиши натижасида дастлабки самаралар кўзга ташланмоқда. Хусусан, қишлоқ врачлик пунктлари оптималлаштирилиб, оилавий поликлиникалар фаолияти йўлга қўйилиши чекка ҳудудлар шифохоналарининг жарроҳ, педиатр, акушер-гинеколог, стоматолог каби мутахассислар билан таъминланишига йўл очди. Муассасаларнинг шунга мос жиҳозланиши эса қишлоқ аҳлига кўрсатилаётган тиббий хизмат сифатини ошириб, тиббий кўрик ва консультация учун туман марказий поликлиникасига мурожаат қилиш ташвишларига барҳам бермоқда. Албатта, мазкур поликлиникалар ходимлари тажриба ва кўникмаларини юксалтириш — доимий жараён. "Саломатлик" поездининг етакчи тиббий олим ва мутахассислари ушбу қишлоқ оилавий поликлиникалари шифокорларига кўмаклашдилар.

— Соҳа вакиллари учун ўтказилган маҳорат дарсларида тиббий хизмат самарадорлигига эътибор қаратилди, — дейди вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси шифокори Нажмиддин Шодиев. — Шунингдек, жарроҳлик амалиёти ҳамда тез тиббий ёрдамда бирламчи ташхис борасидаги сабоқлар ниҳоятда фойдали бўлди.

Аҳолини тиббий кўрикдан ўтказишга қаратилган бундай эзгу тадбирлар Бухоро вилоятида ҳам уюшқоқлик билан ташкил қилинди.

Темур ЭШБОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЭЪЛОН

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги

ДАВЛАТ ТЕСТ МАРКАЗИ

таркибий бўлимларидаги вакант (бўш) лавозимларга педагогик квалиметрия ва тестология назариясини яхши билган, тест синовларини ташкил этиш тажрибасига эга бўлган юқори малакали мутахассисларни ишга қабул қилиш бўйича танлов эълон қилади.

Умумтаълим фанлари бўйича тест топшириқларини шакллантириш бўлими:
бўлим бошлиғи, бош мутахассис.

Махсус фанлар бўйича тест топшириқларини шакллантириш бўлими:
бўлим бошлиғи, бош мутахассис.

Тест саволлари базаси билан ишлаш бўлими:
бўлим бошлиғи, бош мутахассис.

Тестология ва педагогик ўлчовлар илмий-методик бўлими:
бўлим бошлиғи, бош мутахассис.

Нашриёт бўлими:
бош мутахассис.

Ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ва ривожлантириш бўлими:
бош мутахассис.

Танловда иштирок этишни хоҳловчилар Давлат тест марказининг кадрлар бўлимига қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим:
— маълумотнома (объективка);
— кадрларни ҳисобга олиш бўйича шахсий варақа;
— маълумоти тўғрисидаги ҳужжат ва паспорт нусхалари;
— илмий ишлар ва ихтиролари рўйхати;
— малака оширганлик тўғрисидаги ҳужжатлар нусхалари.

Ҳужжатлар эълон чоп этилган санадан бошлаб ўн беш кун мобайнида қабул қилинади.

Манзил:
Тошкент шаҳри, Боғишамол кўчаси, 12-уй.
Мурожаат учун телефон: (0-371) 235-61-27.
Факс: (0-371) 234-71-84.
Электрон манзил: ok@dtm.uz

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ВАЗИРЛИКЛАР, ДАВЛАТ ҚЎМИТАЛАРИ ВА ИДОРАЛАР ТОМОНИДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН НОРМАТИВ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА 2017 ЙИЛ 15 ИЮЛДАН 21 ИЮЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТНИ ХАБАР ҚИЛАДИ.

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг 2017 йил 9 июндаги 5-мҳ-сон «Мактабгача таълимга қўйиладиган давлат талабларини тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруғи.

2017 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2898 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

2. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқарувининг 2017 йил 24 июндаги 14/7-сон «Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қарори.

2017 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2465-4 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитасининг 2017 йил 30 июндаги 92, 2017-36-сон «Электр энергиясини сотишни бухгалтерия ҳисобида акс эттириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорга ўзгартиришлар киритиш тўғрисида»ги қарори.

2017 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2127-2 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

4. Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2017 йил 7 июлдаги 95-сон «Суғурта агентлари тўғрисидаги низомга ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш ҳақида»ги буйруғи.

2017 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1213-2 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

5. Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2017 йил 7 июлдаги 96-сон «Суғурталовчиларнинг суғурта захиралари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» буйруққа ўзгартиришлар киритиш тўғрисида»ги буйруғи.

2017 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1882-5 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

6. Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2017 йил 7 июлдаги 97-сон «Суғурталовчилар ва қайта суғурталовчиларнинг тўлов қобилияти тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»-ги буйруқнинг муқаддимасига ўзгартириш киритиш тўғрисида»ги буйруғи.

2017 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1806-4 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

7. Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2017 йил 10 июлдаги 98-сон «Асосий воситаларни балансдан чиқариш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги буйруққа ўзгартиришлар ва қўшимча киритиш ҳақида»ги буйруғи.

2017 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1401-3 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

8. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг 2017 йил 11 июлдаги 99, 01/09-26/16-сон «Пахтасаноат» ҳудудий акциядорлик бирлашмалари устав фондларига берилган давлат активларини сотишдан тушган маблағларни «Ўзпахтасаноат» уюшмаси томонидан жамланиши ва ишлатилиши тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорни ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида»ги қарори.

2017 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1819-1 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

9. Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг 2017 йил 13 июлдаги 101-сон «Актуарий малака сертификатини бериш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги буйруққа ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги буйруғи.

2017 йил 17 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 1725-1 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

10. Ўзбекистон Стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги бош директорининг 2017 йил 20 июндаги 411-сон «Сифат бўйича эксперт-аудиторларни аттестациядан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги буйруғи.

2017 йил 21 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2899 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

Хабар

11. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки бошқарувининг 2017 йил 10 июндаги 12/4-сон «Жисмоний шахсларга банк пластик карточкаси орқали овердрафт кредити бериш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»-ги қарори.

2017 йил 21 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2900 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

12. Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг 2017 йил 10 июлдаги 01/11-26/17-сон «Якка тартибда уй-жой қуриш (деҳқон хўжалигини юритиш) учун ер участкаларига мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳуқуқини реализация қилиш бўйича очиқ аукцион савдоларини ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш тўғрисида»-ги қарорга ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги қарори.

2017 йил 21 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2314-4 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

13. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Адлия вазирлигининг 2017 йил 17 июлдаги 11-2017, 7-сон «Тошкент давлат юридик университетида ўқитишнинг модуль тизими шароитларида талабалар билимини назорат қилиш тартиби ва баҳолаш мезонлари тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қарори.

2017 йил 21 июлда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2780-1 (2017 йил 24 июлдан кучга кирди).

II. Давлат реестридан чиқарилди:

1. Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг «Мактабгача таълимга қўйиладиган давлат талабларини тасдиқлаш тўғрисида»ги буйруғи (рўйхат рақами 2517, 2013 йил 18 октябрь).

Адлия вазирининг 2017 йил 17 июлдаги 191-мҳ-сон буйруғига асосан давлат реестридан чиқарилди.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш давлат қўмитасининг «Пахтасаноат» ҳудудий акциядорлик бирлашмалари устав фондларига берилган давлат активларини сотишдан тушган маблағларни «Ўзпахтасаноат» уюшмаси томонидан жамланиши ва ишлатилиши тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори (рўйхат рақами 1819, 2008 йил 10 июнь).

Адлия вазирининг 2017 йил 17 июлдаги 198-мҳ-сон буйруғига асосан давлат реестридан чиқарилди.

Мазкур ҳужжатлар қонунчиликка ўзгартириш киритилиши ва/ёки янги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилиниши муносабати билан давлат реестридан чиқарилди.

МОЛИЯ МУАССАСАЛАРИДА

Qishloq Qurilish Bank

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан молия-банк тизимини ислоҳ қилиш, тижорат банклари фаолиятини такомиллаштириш юзасидан олиб борилаётган кенг кўламли ишлар кутилган натижаларни бермоқда. Айниқса, Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили мақсаду вазифаларидан келиб чиқиб, ҳар бир оила билан яқин муносабатни йўлга қўйиш орқали фуқароларнинг тадбиркорлик билан шуғулланиши учун қулай шароит яратиб бериш чора-тадбирлари кўрилаётгани ишбилармонлик муҳитининг яхшиланишига хизмат қилаётир. Чунки аҳоли билан юзма-юз мулоқот, очиқ ва самимий учрашувларда одамларнинг тадбиркорлик билан шуғулланиш истаги ўрганилиши баробарида, ҳудудлар имкониятидан келиб чиққан ҳолда, таклифлар бериш, бизнес лойиҳаларни молиялаштириш пайидан бўлинаяпти. Бу жараёнда юртимиздаги етакчи молиявий муассасалардан бири — "Қишлоқ қурилиш банк" акциядорлик тижорат банки жамоаси ҳам фаол иштирок этмоқда.

ИШБИЛАРМОНЛИК МУҲИТИ ЯХШИЛАНИШИДА БАНКЛАР ҚАНДАЙ РОЛЬ ЎЙНАЙДИ?

Бугунги кунда ушбу молия муассасасининг республикамизнинг деярли барча ҳудудини қамраб олган 42 та филиали, 46 та минибанки, 176 та шохобчаси фаолият юритаётган бўлиб, улар орқали юридик ва жисмоний шахс мақомидаги 802 мингдан ортиқ мижозларга хизмат кўрсатилаётир. Мазкур жараёнда ҳудудларда замонавий корхоналарни очиш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш жараёнларини чуқурлаштириш, оилавий бизнес, тадбиркорликни ривожлантириш учун ажратилаётган имтиёзли кредитлар ҳажмини ошириш, аҳоли бўш пул маблағларини банк депозитларига кенг жалб этиш чоралари кўрилаяпти. Хусусан, ички бозорни импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар билан тўлдиришга қаратилган истиқболли лойиҳаларни молиялаштиришга устувор аҳамият қаратилаяпти. Пировардида 2017 йилнинг биринчи ярмида банк жами капитали йил бошидагига нисбатан 24,9 млрд. сўмга ортиб, 520,2 млрд. сўмни, соф активлари қолдиғи 9,11 фоиз ўсиб, 5 трлн. 909,5 млрд. сўмни, кредит қўйилмалари ҳажми 13,5 фоиз кўпайиб, 5 трлн. 315,8 млрд. сўмни ташкил этди.

Мижозлар билан ишончли ва мустаҳкам ҳамкорлик самараси ўлароқ, аҳоли ҳамда хўжалик юритувчи субъектларнинг депозитлари қолдиғи 17,6 фоиз ошиб, 911,8 млрд. сўмга, банкнинг ўз маблағлари ҳисобидан кичик бизнес субъектларига ажратилган кредитлар эса 659,8 млрд. сўмга етди.

"Қишлоқ қурилиш банк" фаолиятида кузатилаётган бундай ижобий кўрсаткичлар нафақат аҳолининг банкка бўлган ишончини ошираяпти, балки нуфузли халқаро ташкилотлар томонидан юксак эътироф қилинаётир. Бундай дейишимизга асослар етарли, албатта. Яъни "Moody's Investors Service" халқаро рейтинг агентлиги 2017 йилнинг 27 апрелида банк фаолияти учун глобал рейтинг шкаласи бўйича берилган рейтинг баҳосини қайта тасдиқлади. Унга кўра, контрагент таваккалчилигининг рейтинг баҳоси — B1/NP, миллий ва хорижий валютадаги депозитларнинг узоқ муддатли рейтинги — B2/NP, кредитга лаёқатлилигининг асосий баҳоси — B3, рейтинглар истиқболи — "Барқарор" деб топилди.

600 та лойиҳа амалга оширилди

2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг устувор йўналишларидан бири иқтисодиётни янада ривожлантириш ва либераллаштиришга қаратилган бўлиб, бунинг учун, аввало, инвестициявий муҳитни яхшилаш орқали тармоқлар ва ҳудудларга хорижий сармояларни фаол жалб этиш бўйича аниқ вазифалар белгилаб берилган. Шундан келиб чиқиб, банк инвестициявий жараёнлардаги иштирокини кенгайтиришга интилаяпти. Бунда асосий эътибор ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан янгилаш билан боғлиқ лойиҳаларни молиялаштириш, шунингдек, ижтимоий-иқтисодий инфратузилмани янада ривожлантириш, қишлоқ жойларда замонавий уй-жойларни барпо этишга қаратилаётир.

Дарҳақиқат, 2017 йилнинг биринчи ярмида 552,6 млрд. сўмликдан ортиқ инвестициявий кредитлар ажратилган бўлса, шундан 98,2 млрд. сўми саноат, 67,4 млрд. сўми қишлоқ хўжалиги, 83,7 млрд. сўми транспорт ва коммуникация, 157,1 млрд. сўми қурилиш, 80,1 млрд. сўми моддий-техник таъминот ва маиший хизмат кўрсатиш соҳасига, қолган қисми бошқа жабҳаларга йўналтирилди.

Республика ҳудудларини келгуси беш йилда комплекс ривожлантиришга доир дастурга асосан, жорий йилнинг олти ойида банк мижозларининг 550 та лойиҳаси ишга туширилиши режалаштирилган эди. Амалда-чи? Ундан-да кўп, аниқроғи, 600 та лойиҳа рўёбга чиқарилди. Бунинг учун 147,6 млрд. сўмлик банк кредитлари ажратилди. Натижада 3284 та иш ўрни яратилди.

31 минг 696 нафар киши тадбиркорликка жалб этилди

Аҳоли турмуш фаровонлигини оширишда муҳим ўрин тутадиган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни рағбатлантириш, молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш юзасидан кўрилаётган аниқ чора-тадбирлар кўплаб юртдошларимизнинг орзусига қанот бағишламоқда.

Гап шундаки, банкнинг барча тизимида ташкил этилган "Аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш" бўлинмаси ходимлари одамлар хонадонларида бўлиб, уларнинг бизнес фаолиятини амалга ошириши учун банк хизматлари ва кредит маблағларига бўлган эҳтиёжини ўрганаяпти. Ўтказилган тадбирлар ва суҳбатлар асосида 37 минг 265 нафар фуқаро томонидан банкдан кредит олиш истаги билдирилди. Бугунги кунга келиб, уларнинг 31696 нафарига 222,2 млрд. сўмлик кредитлар ажратилиши таъминланди.

Шу билан бирга, сервис хизматлари кўрсатиш шохобчаларини очиш учун 245,2 млрд. сўмлик, касб-ҳунар коллежлари битирувчиларини бизнесга жалб қилиш учун 15,9 млрд. сўмлик, тадбиркор хотин-қизлар фаолиятини қўллаб-қувватлаш, ишбилармон аёллар сафини кенгайтириш мақсадларига 120,9 млрд. сўмлик кредитлар, бундан ташқари, янги ташкил этилаётган тадбиркорлик субъектлари, оилавий тадбиркорлар ҳамда касаначилик истиқболига 106,5 млрд. сўмлик микрокредитлар ажратилди.

Келгусида бу борадаги ишлар кўлами янада кенгайтирилади. Хусусан, олис ҳудудлар, меҳнат ресурслари кўп бўлган туман ҳамда шаҳарларда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг инновацион лойиҳаларини молиялаштириш учун ажратиладиган имтиёзли кредитлар ҳажми оширилиши кўзда тутилган.

Ўз навбатида, аҳолининг бўш пул маблағларини жалб қилиш мақсадида банк ва мижоз учун бирдек манфаатли омонатлар очилаяпти. Биргина Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили муносабати билан "Манфаат" ва "Мулоқот" номли янги омонат турлари жорий қилингач, омонатлар сони 38 тага етди. Банкнинг депозит базасини мустаҳкамлашда, айтиш мумкинки, янги инновацион лойиҳа — "Depozit Banking" тизими ишга туширилгани айни муддао бўлди.

Кейинги пайтда мижозларга қўшимча қулайликлар яратиш мақсадида банк тизимида ахборот-коммуникация технологиялари кенг қўлланилиб, операторсиз, масофадан банк хизматларини кўрсатиш кўлами кенгайтирилмоқда. Бунинг самараси ўлароқ, "Мобиль-банкинг" ва "Интернет-банкинг" хизматлари, "Click" ҳамда "Payme" тўлов тизимлари жорий қилинди. Улар ёрдамида мижозлар мобиль телефони ёки интернет тармоғи орқали ўз ҳисоб рақамларидаги маблағ қолдиқлари, унга ҳисобланган фоиз тўғрисида онлайн режимда маълумот олиш, бир пластик карточкадан бошқасига маблағларни ўтказиш, турли тўловларни амалга ошириш имкониятига эга.

Шу каби қулайликлар туфайли 2017 йил 30 июнь ҳолатига кўра, "Интернет-банкинг" тизимидан фойдаланувчи мижозлар 2 минг 916 тани, "SMS-банкинг"дан фойдаланувчилар 67 минг 653 тани, "Мобиль-банкинг"дан фойдаланувчилар 1326 тани ташкил этди.

6 минг 985 та уй қурилиши молиялаштирилаяпти

Хабарингиз бор, қишлоқ аҳолиси турмуш даражасини яхшилаш, замонавий тураржойлар қуриш орқали қишлоқлар қиёфасини янгилашга қаратилган кенг қамровли бунёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Президентимизнинг 2016 йил 21 октябрдаги "2017 — 2021 йилларда қишлоқ жойларда янгиланган намунавий лойиҳалар бўйича арзон уй-жойлар қуриш дастури тўғрисида"ги қарори бу борадаги тадбирларни сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқаётир.

Мазкур ҳужжатга кўра, 2017 йилда қурилаётган умумий қиймати 2 трлн. 121,5 млрд. сўмлик 15000 та уй-жойнинг 478,9 млрд. сўми аҳоли маблағлари, 1 трлн. 642,6 млрд. сўми банкларнинг имтиёзли ипотека кредитлари асосида 6 та тижорат банки томонидан молиялаштирилмоқда. Уларнинг аксарият қисми, яъни 6 минг 985 таси ушбу жабҳада бой тажриба тўплаган "Қишлоқ қурилиш банк" АТБ томонидан молиялаштирилиши белгиланган. Мазкур тураржойларнинг умумий қиймати 1 трлн. 40,4 млрд. сўмни ташкил этиб, шундан 244,7 млрд. сўми аҳоли маблағлари ва 795,6 млрд. сўми эса имтиёзли ипотека кредити маблағлари ҳиссасига тўғри келади.

Бугунги кунга қадар "Қишлоқ қурилиш инвест" инжиниринг компанияси томонидан тақдим этилган манзилли рўйхатга асосан, 4743 та уй-жой қурилиши учун жами 466,4 млрд. сўмлик маблағ компания махсус ҳисоб рақамига ўтказиб берилди. Бундан ташқари, Бухоро ва Наманган вилоятларида қурилаётган 2242 та уй-жойни молиялаштириш учун Ислом тараққиёт банки маблағлари ҳисобидан жалб қилиниши режалаштирилган 100,0 млн. АКШ долларидан 20,0 млн. АКШ доллари йўналтирилди.

АКТ ютуқлари — амалиётга

Банк томонидан пул муомаласини барқарорлаштириш, пластик карточкалардан фойдаланган ҳолда, ҳисоб-китоб тизимини ривожлантириш бўйича тизимли чора-тадбирлар кўрилмоқда. Бунинг самараси ўлароқ, 2017 йил 30 июнь ҳолатига кўра, банк пластик карточкаларининг умумий сони 666 минг 474 тани, ўрнатилган терминаллар сони эса 11 минг 151 тани ташкил этди. Бунда 2017 йилнинг ўтган даврида қўшимча равишда 1100 та терминал, 10 000 та пластик карточка келтирилиб, банк филиалларига етказилгани айни муддао бўлди. Қолаверса, 30 дона инфокиоск келтирилиб, банкнинг ўз-ўзига хизмат кўрсатувчи инфокиосклар тармоғи янада кенгайтирилгани диққатга сазовор.

Нақд пулсиз ҳисоб-китоб тизимини такомиллаштириш, пластик карточкалар эгаларига қулайлик яратиш мақсадида "QQB-Mobile" мобиль иловаси ишга туширилиб, ушбу тизим орқали кўрсатиладиган хизматлар кўлами кенгайтириб борилмоқда. Шу билан бирга, савдо ва хизмат кўрсатиш шохобчаларида аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини ошириш мақсадида "Виртуал терминал" тизими йўлга қўйилгани эътиборга молик жиҳатдир.

Айтиш жоизки, "Қишлоқ қурилиш банк" тизимида 2017 йилда "Электрон ҳукумат" ҳамда ахборот-коммуникация технологиялари ютуқларини кенг жорий этиш ва ривожлантириш бўйича манзилли дастур ишлаб чиқилган бўлиб, у Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги билан келишилган ҳолда тасдиқланган. Пировардида банкнинг Интеграллашган автоматлаштирилган тизими (ИАБС) таркибидаги "Retail" дастурий тизими коммунал, бюджет ва божхона тўловларини қабул қилиш, қимматли қоғоз (квитанция) ҳисобини юритиш, кирим қилиш ва тақсимлаш функцияларининг қўшилиши ҳисобига янада такомиллаштирилди.

Хизматларни интерактив шаклга ўтказиш дастурига биноан, АКТ асосида операторсиз, масофадан банк хизматларини кўрсатиш тизимига уланиш шартлари тўғрисида маълумот тақдим этиш, аризалар ва бошқа ҳужжатларни электрон шаклда расмий веб-сайт орқали юбориш, банк мижозлари ўз ҳисоб рақамларидаги пул маблағлари қолдиқлари, маблағлар айланмаси тўғрисида маълумот жўнатиш йўлга қўйилди. Омонатга маблағ қабул қилинганлиги ёки чиқим қилинганлиги, кредит сўндирилганлиги, график бўйича муддати ўтган асосий қарздорлик тўғрисида жисмоний шахсларга SMS-хабарномалар юбориш тизими жорий қилинди.

Шу билан бирга, электрон ҳужжат айланиши тизимидан фойдаланишни босқичма-босқич кенгайтириш мақсадида ҳозирги кунда фойдаланилаётган "Germes" электрон ҳужжат айланиш тизимининг янги версияси жорий этилиб, ушбу тизимга банкнинг барча филиали тўлиқ уланди.

Гувоҳи бўлганингиздек, бугун юртимиз тижорат банклари олдига қўйилган устувор вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида "Қишлоқ қурилиш банк" мавжуд имкониятларини тўлиқ сафарбар этмоқда. Аммо ҳали олдимизда қилишимиз зарур бўлган ишлар ҳам талайгина. Бугунги саъй-ҳаракатларимиз, энг аввало, ана шу долзарб масалаларга қаратилган. Мақсад битта: у ҳам бўлса, банк капитали миқдорини ошириш, активлар сифатини яхшилаш орқали аҳолининг тадбиркорлик қобилиятини юзага чиқариб, мулкдорлар сафини кенгайтириш, одамларнинг даромад манбаини кўпайтириш, турмушини бундан-да фаровон қилишдир.

Ихтибор МАНСУРОВА.

Хизматлар лицензияланган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БАНК-МОЛИЯ АКАДЕМИЯСИ

2017/2018 ўқув йили учун бошқарув кадрларини тайёрлаш соҳасида қуйидаги мутахассисликлар бўйича

МАГИСТРАТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

- банк иши (фаолият турлари бўйича);
- банк ҳисоби ва аудит;
- инвестицияларни бошқариш (банк сектори учун);
- инвестицияларни бошқариш (реал сектор учун);
- корпоратив молия ва қимматли қоғозлар бозори;
- давлат молиясини бошқариш;
- солиқлар ва солиққа тортиш;
- аудит (молия соҳасида);
- пенсия иши;
- суғурта иши.

Академия магистратурасига иқтисод соҳасида бакалавр даражасига эга бўлган, ёши 35 дан ошмаган номзодлар вазирликлар, идоралар, банклар ва бошқа молия ташкилотлари ҳамда иқтисодиётнинг реал сектори корхоналари раҳбарларининг йўлланмалари билан танлов асосида қабул қилинади. Академия магистратурасига ҳужжат топшираётган вақтда номзодлар тавсия этаётган вазирлик ва бошқа ташкилотларда бош мутахассис ёки ундан юқори лавозимларда ишлаётган ҳамда камида 2 йиллик меҳнат стажига эга бўлишлари керак.

Номзодлар қабул комиссиясига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим:

— мутахассислиги кўрсатилган ҳолда белгиланган шаклдаги ариза;
— олий маълумот тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси (ёки дипломдан кўчирма — Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларини давлат гранти бўйича ўқиб тугатганлар учун) ва унга илованинг асли;
— 3,5 x 4,5 см. ҳажмдаги 6 дона рангли фотосурат;
— тегишли вазирлик ҳамда бошқа ташкилот раҳбари томонидан имзоланган йўлланма ва тавсифнома;
— ходимларни ҳисобга олиш бўйича шахсий варақа;
— 086-У шаклдаги тиббий маълумотнома;
— меҳнат дафтарчасидан нусха.

Ҳужжатларни қабул қилиш 2017 йил 1 августдан 31 августгача амалга оширилади. Ҳужжатларни тақдим этиш жараёнида номзодлар паспорт ҳамда ҳарбий хизматга алоқадорлик ҳақидаги ҳужжатларини шахсан кўрсатадилар.

Номзодлар демократик давлат ва фуқаролик жамияти қуриш назарияси ва амалиёти асослари, мутахассислик фани ҳамда инглиз тили фанларидан кириш тест синовларидан ўтадилар.

Халқаро тест бўйича инглиз тилида IELTS (International English Language Testing System) ёки TOEFL (Test of English as a Foreign Language) имтиҳонларини топширган ва амалдаги IELTS сертификати бўйича камида 5.0 баллга ёки ушбу баллнинг эквивалентига тенг бўлган TOEFL сертификатига эга номзодлар инглиз тили фани бўйича кириш тест синовларини топширишдан озод қилинади. Ушбу номзодларга инглиз тили фанидан энг юқори балл ҳисобланади.

Белгиланган тартибда GMAT (The Graduate Management Admission Test — бизнес мактабларида муваффақиятли ўқиш имкониятларини аниқлаш учун стандартлаштирилган тест) тизимида камида 500 баллик амалдаги сертификатга эга бўлган номзодлар мутахассислик фани ҳамда инглиз тили фанларидан кириш тест синовларини топширишдан озод этилади. Ушбу номзодларга мутахассислик фани ва инглиз тили фанларидан энг юқори балл ҳисобланади.

Кириш тест синовлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази томонидан 2017 йил 10 сентябрь куни ўтказилади.

Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси ва унинг магистратурасига қабул тўғрисидаги батафсил маълумотни www.bfa.uz сайтидан олиш мумкин.

Манзил: Тошкент шаҳри, Мовароуннаҳр кўчаси, 16-уй. Телефон: (0-371) 237-53-16. Факс: (0-371) 237-50-11.

1071R/331

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш масалалари қўмитасининг аъзоси
Анварбек Эгамович МАТЯКУБОВнинг
вафоти муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

"Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталари жамоаси таҳририят ходими Қаландар Отаевга онаси
МАХФИРАТ аянинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 845. 79 847 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

ISSN 2010-8788

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: (0-371) 233-11-07.

МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — У. Файзиева.
Навбатчи — З. Ашурова.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 22.15 Топширилди — 00.05 2 3 4 5 6